
Právníci varují Julínka: S reformou narazíme na Brusel

Právníci varují Julínka: S reformou narazíme na Brusel

Praha - Ministr zdravotnictví Tomáš Julínek (ODS) chce změnit pojišťovny i velké nemocnice na akciové společnosti. Uvést tento krok do souladu se směrnicemi Evropské unie je však neobvyklý a obtížný úkol.

Prakticky celé úterý jej řešili právní experti z legislativní rady vlády. Sedm zákonů, které Julínkova reforma obsahuje, nakonec večer poslali "do dalšího kola" - tedy k projednání ministrům.

Ovšem s douškou, že se nepodařilo vyřešit některé zásadní problémy. Jaké - to sdělí ministři Julínek a Cyril Svoboda (KDU-ČSL) na mimořádné tiskové konferenci ve středu.

I když debata o Julínkově reformě probíhá v utajení, redakci Aktuálně.cz se přesto podařilo zjistit, že hlavní překážkou je rozpor s evropskými přepisy.

Podle Evropy kočkoves

Evropská unie totiž od sebe striktně odděluje veřejné a soukromé instituce. Ty soukromé jsou vystaveny konkurenci ze všech členských zemí unie a nemají nárok na veřejnou podporu, s jejich akcemi se ovšem může obchodovat a mohou vytvářet zisk.

Veřejné instituce mohou nejen dostávat státní dotace, stát jim může příjmy dokonce zajistit zákonem. Na druhé straně však podléhají přísné státní regulaci a musí zajišťovat veřejné služby bez ohledu na to, jak si je občan předplatil.

Julínek ovšem chce vytvořit ze zdravotních pojišťoven akciové společnosti, které budou na jedné straně podléhat státnímu úřadu, budou mít příjmy zajištěny zákonem a budou chráněny před zahraniční konkurencí, na druhé straně budou smět vytvářet zisk a s jejich akcemi bude možné obchodovat.

Také univerzitní nemocnice mají plnit veřejné povinnosti, například vychovávat mladé lékaře a věnovat se náročné medicíně, na druhé straně nebudou mít nárok na veřejnou podporu a budou si konkurovat s ostatními nemocnicemi.

Ministři to chtějí vysvětlit

Od této námitky znalců evropského práva se odvíjí výtky jednotlivých českých ministrů. Ujasnit status akciových zdravotních pojišťoven žádají ministr financí Miroslav Kalousek (KDU-ČSL) a jeho kolega z vnitra Ivan Langer (ODS). Proto požadují připravit ještě osmý zákon, který by byl o transformaci pojišťoven na akciové společnosti. Z něho by mělo být jasnější, jak to vlastně Julínek myslí.

Akciovky nepovažuje za vhodný model pro univerzitní nemocnice ministr školství Ondřej Liška. Převzal argumentaci rektorů a doporučuje vytvořit z fakultních nemocnic veřejné společnosti "sui generis" podle vzoru samotných univerzit. Kritici chtějí od Julínka analýzu situace v ostatních zemích Evropské unie. Podle ní by bylo možné posoudit, jestli není navrhovaná reforma příliš odvážným experimentem.

Kalousek navíc požaduje, aby kolega Julínek vysvětlil, odkud chce vzít peníze na transformaci pojišťoven.

Nový druh přerozdělení

Nestěžují si jen znalci bruselského, ale rovněž českého práva. Těm vadí druhý zásadní krok reformy, který zasahuje do přerozdělení zdravotnických financí.

Zdánlivě jde jen o slovíčka. Podle Julínkova návrhu nebude občan platit pojišťovně "pojistné", ale "odvody". Vybrané "odvody" půjdou na společný účet pojišťoven, odkud se jako dosud přerozdělí mezi pojišťovny podle rizika jejich pojištěnců. Teprve konečné částky, které dostanou pojišťovny, se nazývají "pojistným".

Přejmenování není z Julínkova pohledu samoučelné. Nad částkou, která půjde jako "pojistné" konkrétního pojištěnce ze společného účtu pojišťoven, bude moci klient se svou pojišťovnou uzavírat smlouvu. Ve smlouvě se pojišťovna pojištěnci zaváže, jaké služby mu bude poskytovat.

Fakticky půjde o soukromé peníze pojištěnce, o jejichž využití se dohodne se soukromou pojišťovnou.

Právníci: pojistné je pojistné

Originální konstrukce obdiv právníků nezískala. Namítají, že "pojistným" se v českém právním systému myslí částka, kterou je občan podle zákona pravidelně platit na sociální, nebo zdravotní pojištění. Nejde tedy o částku, kterou si posílají pojišťovny mezi sebou.

Slovo "odvod" legislativci používají pro finanční přesuny mezi státními organizacemi, případně jednorázové zaplacení konkrétní částky.

Pokud se právnická kritika prosadí, bude mít i v tomto případě věcný dopad. Peníze posílané ze společného účtu pojišťovnam se budou muset účtovat zvlášť od ostatních, soukromých příjmů pojišťoven. To komplikuje plán, že klienti budou s pojišťovnami uzavírat smlouvy.

Kalousek komentoval nový způsob přerozdělení s tím, že je mnohem složitější, než byl dosud.

Čas běží

Zásadní výtky se týkají tří ze sedmi Julínkových zákonů: normy o zdravotních pojišťovnách, zdravotním pojištění a univerzitních nemocnicích.

Jen menší připomínky je třeba vyřešit u čtyř ostatních: zákona o zdravotních službách, speciálních zdravotních službách, zdravotní záchranné službě a o úřadu pro dozor nad pojišťovnami.

Proto také například lidovci doporučují, aby se čtyři bezproblémové zákony pustily dál a tři složitě podrobily důkladné diskusi. Pokud by ovšem Julínek návrh přijal, nebude možné hlavní část reformy rozjet v příštím roce. Další rok 2010 už bude volební.